

Nr 368

Av herr Mattsson och herr Andersson, Torsten, om vidgad rätt till avsättning till investeringsfonder för konjunkturutjämning.

(Lika lydande med motion nr 439 i Andra kammaren)

Enligt 1955 års förordning om investeringsfonder för konjunkturutjämning får svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening vid taxering till statlig inkomstskatt och till kommunal inkomstskatt åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond för skogsbruk eller till investeringsfond för rörelse. Man har på detta sätt velat uppmuntra företagen att uppskjuta investeringar vid högkonjunktur och i stället förlägga dem till tider då en ökad investeringsverksamhet ur sysselsättningssynpunkt befinnes önskvärd. Till investeringsfond gjorda avsättningar står under kontroll av arbetsmarknadsstyrelsen.

För det enskilda företaget erbjuder denna lagstiftning stora skattemässiga förmåner. Avsättning får ske till investeringsfond för skogsbruk med upp till 10 procent av den för beskattningsåret redovisade bruttointäkten av skogsbruk och till investeringsfond för rörelse med högst 40 procent av årsvinsten före skatt. För att avdrag skall få åtnjutas skall ett belopp motsvarande 46 procent av avsättningen inbetalas på räntelöst konto i riksbanken.

Investeringsfonden får tas i anspråk i den mån arbetsmarknadsstyrelsen så bestämmer med hänsyn till konjunkturläget. Dessutom får utan tillstånd av arbetsmarknadsstyrelsen 30 procent av fondavsättningen tas i anspråk efter fem år. Företaget äger alltså också rätt att efter fem år uttaga 30 procent av det till riksbanken ursprungligen inbetalade beloppet.

När investeringsfond tagits i anspråk efter arbetsmarknadsstyrelsens beslut, medgives ett extra avdrag vid taxeringen (investeringsavdrag) om 10 procent av ianspråktagna medel. Detta avdrag utgår däremot ej då medel tages i anspråk utan beslut av arbetsmarknadsstyrelsen även om beloppet inestått mer än fem år och inte uppgår till över 30 procent av det ursprungliga beloppet. Om fonden tages i anspråk utan tillstånd och fråga inte är om ianspråktagande av den »fria sektorn», återföres fonden till beskattning. Detta gäller även när investeringsfond enligt arbetsmarknadsstyrelsens beslut skall tagas i anspråk men så inte sker.

Med hänsyn till högkonjunkturen infördes för 1961 års taxering en särskild förmån med ett extra avdrag för medel som inbetalades till riksbanken under hösten 1960 och inestod viss tid. Förslag har också framlagts

om att investeringsfond skall få tas i anspråk för överföring till lagerinvesteringsskonto. Proposition därom avses föreläggas årets riksdag.

Avsättningen till investeringsfond är för närvarande begränsad till aktiebolag och ekonomiska föreningar. Dessa har på så sätt erhållit en förmånsställning i jämförelse med företag med annan juridisk form. Näringspolitiken bör principiellt utformas så, att alla företag oavsett juridisk form kan konkurrera på lika villkor. Även för rörelseidkare, som är fysiska personer, föreligger behov av att få göra avsättning till investeringsfond. Enligt vår mening bör förordningen om investeringsfonder därför ändras så att det blir möjligt även för företag som drives i annan form än aktiebolag eller ekonomisk förening att göra avsättningar till investeringsfond på samma villkor. Den nuvarande lagstiftningen innebär en diskriminering av små och medelstora företag, vilka i regel drives som handelsbolag eller enskild firma.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om prövning och förslag till riksdagen om sådana ändringar i förordningen om investeringsfonder för konjunkturutmjämning, att rätten till avsättningar till sådana fonder utsträcker även till andra företagsformer än aktiebolag och ekonomisk förening.

Stockholm den 25 januari 1963

T. V. Mattsson

Torsten Andersson